

2 sierpnia 1944
80 rocznica

2024

**Europejski
Dzień
Pamięci o
Holokauście
Romów**

ZAPROSZENIE / INVITATION

**80. ROCZNICA
LIKWIDACJI „ZIGEUNERLAGER”
W KL AUSCHWITZ-BIRKENAU
2 sierpnia 2024 roku**

**80 TH ANNIVERSARY
OF THE LIQUIDATION OF THE „ZIGEUNERLAGER”
IN KL AUSCHWITZ-BIRKENAU
August, 2nd, 2024**

2 sierpnia 1944
80 rocznica

2024

Europejski Dzień Pamięci o Holokauście Romów

80. rocznica 2 sierpnia 2024 r.

Romowie stanowili trzecią grupę deportowanych do KL Auschwitz, po Żydach i Polakach. Pierwsi Romowie trafili do KL Auschwitz 9 lipca 1941 roku. W sumie do Auschwitz deportowano ok. 23 tys. Romów. 20 tys. z nich zamordowano. W nocy z 2 na 3 sierpnia 1944 r. Niemcy przystąpili do likwidacji tzw. cygańskiego obozu rodzinnego (Zigeunerfamilienlager), znajdującego się w obrębie obozu Auschwitz II-Birkenau. Zamordowali wówczas w komorach gazowych 4 300 ostatnich romskich więźniów, w tym kobiety i dzieci.

Sejm RP w dniu 29 lipca 2011 roku uchwalił 2 sierpnia Dniem Pamięci o Zagładzie Romów, a w 2015 r. Parlament Europejski ogłosił tę datę Europejskim Dniem Pamięci o Holokauście Romów i Sinti. W tym roku obchodząc będziemy 80. rocznicę tych tragicznych wydarzeń.

Uroczystości organizują Stowarzyszenie Romów w Polsce, Centralna Rada Niemieckich Sinti i Romów oraz Centrum Historii i Kultury Romów w Oświęcimiu we współpracy z Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau. Obchodom towarzyszyć będą wydarzenia polityczne, kulturalne i edukacyjne, organizowane z międzynarodowymi partnerami, aby zwiększyć świadomość i pamięć o romskiej zagładzie.

Rocznica ta ma upamiętnić 500 000 zamordowanych Romów i Sinti, przywracając im należne miejsce w historii. Pamięć o tych zbrodniach przypomina nam o odpowiedzialności za teraźniejszość. Dziś, 80 lat po wojnie, wspominając Holokaust, musimy nadal walczyć o praworządność i demokrację. Rocznicą będzie zwracać uwagę na rosnący rasizm, antycyganizm i antysemityzm w Europie i na świecie. Wszystkie kraje są wezwane do przeciwdziałania tym zjawiskom.

W obchodach 2 sierpnia wezmą udział ostatni żyjący ocaleni wraz z ich rodzinami. Uczestniczyć będą także przedstawiciele parlamentów, rządów, organizacji międzynarodowych i społeczeństwa obywatelskiego, a także wielu Romów i Sinti z całej Europy.

31 lipca 2024 r.

Otwarcie międzynarodowej konferencji i wystawy
Audytorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, ul. Krupnicza 23

1 sierpnia 2024 r.

- 9.00-17.00 Międzynarodowa konferencja na temat uznania, pamięci i edukacji o Holokauście Romów i Sinti
Uwaga o godzinie 17.00 uczczenie rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego
- 19.00-20.00 Powitanie międzynarodowych delegacji i przedstawicieli
- 20.00-22.00 Koncert ku pamięci Romów i Sinti Oratorium „O Lungo (D)rom – Długa droga do historii Sinti i Romów”, w wykonaniu Alan Berg Ensemble Vienna, skomponowane przez Ralfa Yusufa Gawlicka w *Filharmonii Krakowskiej*

2 sierpnia 2024 r.

- 10.00-11.30 Przyjazd i wejście gości na teren byłego „Zigeunerlager”, przejście pod Pomnik Zagłady Romów i Sinti
- 12.00-13.00 Uroczystość upamiętniająca
- 13.00-13.30 Ceremonia złożenia wieńców i kwiatów
- 19.00 Koncert pamięci w Oświęcimiu
„Harfy Papuszy”, poemat symfoniczny Jana Kantego Pawluśkiewicza na podstawie wierszy Bronisławy Papuszy Wajs
Parafia Rzymskokatolicka Św. Józefa Robotnika w Oświęcimiu

Uprzejmie prosimy o potwierdzenie obecności poprzez e-mail Stowarzyszenia Romów w Polsce:
stowarzyszenie@romowie.net

Uroczystości upamiętniające organizowane są przez:

Stowarzyszenie Romów w Polsce,

Centralną Radę Niemieckich Sinti i Romów

**CENTRAL
COUNCIL** [of German
Sinti & Roma]

oraz

CENTRUM HISTORII
I KULTURY ROMÓW

INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

we współpracy

z Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau

Zadanie realizowane jest dzięki dotacji

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji

oraz

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
